

Σπονδή στον Κυριάκο Μάτση Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ

Του Δρα Πέτρου Στυλιανού

iii. Τ' ολοκαύτωμα

Ο Χάρτινγκ στέκεται αμήχανος. Αμφίβολο αν ένιωσε οποιοδήποτε συγκλονισμό απ' την ηρωική απάντηση του Μάτση. Όμως ίσως γιατί, πρώτιστα, εκτίμησε σωστά την αξιοπρέπεια, μα και το θάρρος, ταυτόχρονα, τ' αντιπά-λου του, πρόσταξε να σταματήσουν τα βασανιστήρια και να μεταφερθεί ο Κυριάκος στα κρατητήρια. Έτσι ο Μάτση μεταφέρεται απ' την Ομορφίτα στα κρατητήρια της Κοκκινοτριμιθιάς, και γίνεται αποδεκτός απ' όλους, ως ο ηγέτης των κρατουμένων. Τον αρχηγικό του ρόλο ανα-γνωρίζουν κι οι ίδιοι οι Βρετανοί που προσπαθούν - μετά το ναυάγιο των συνομιλιών Μπόιντ - Χάρτινγκ - Μακαρίου και την εξορία του τελευταίου στις Σεϋχέλλες, το Μάρτη του 1956 - να ρίξουν γέφυρες επικοινωνιακές με την ηγεσία της ΕΟΚΑ. Έτσι ο βοηθός κυβερνήτης Ρένταγουέι, κατεβαίνει στα κρατητήρια και συνομιλεί επα-νειλημμένα με τον Κυριάκο. Ο τελευταίος ενημερώνει την οργάνωση πριν από το «άνοιγμα του διαλόγου».

- Σας πληροφορώ για την πρόθεση του βοηθού κυβερ-νήτη να με δει και να συζητήσει το κυπριακό μαζί μου. Ζητώ την έγκρισή σας.

Κι η απάντηση έρχεται θετική. - Γνωρίζεις άριστα τη γραμμή μας. Μπορείς να τον συ-ναντήσεις. Κράτησέ μας ενήμερους για τις θέσεις που θα σου αναπτύξει. Μα η σταθερή κι αταλάντευτη γραμμή του Κυριάκου, δεν αφήνει περιθώρια στις οποιοδήποτε στοχοθετούμενες από τους Βρετανούς εθνικές ρωγμάτσεις. Και το ναυάγιο είναι κι εδώ αδήριτο.

Ο αετός όμως θα δοκιμάσει ξανά τα δυνατά και τα με-γάλα κλαπατάρια, τις μεγαλοφτέρυγες, που Θεός και φύση πλουσιοπάροχα του χάρισαν και

θα ξεφύγει, τελι-κά, ύστερα από δυο χρόνια, απ' τα σιδερόφραχτα κρατη-τήρια των δυναστών του λαού. Και θα σκαρφαλώσει στ' αφηλά, τ' αεροκρέμαστα τα κράκουρα, στα ραϊ-διά τ' απόκριμνα, τα νεφοσκεπάστα στεφάνια, στις γνώριμες του αετοφω-λιές.

Μα στις 16 του Νιόβρη του 1958 το κρησφύγετό του, σε υπόγειο αγροτό-σπιτου, στο Δίκωμο, στα ριζά του Πενταδάχτυλου, θα περικυκλωθεί απ' τον αγγλικό στρατό, ύστερα από προ-δοσία. Καμιά προοπτική διαφυγής δεν υπάρχει.

- Κι ούτε μιας στιγμής αντίσταση δεν μπορούμε να προβάλουμε, διαλογίζε-ται ο Κυριάκος.

Σε λίγο οι στρατιωτικές αρβύλες ακούγονται πάν' απ' το κρησφύγετο. Ένας μεταφραστής φωνάζει - όπως τ' αφηγείται στη μεταθανάτια ανάκριση ο λοχίας του τμήματος ανιχνεύσεως εγκλημάτων, Σαλίχ Γιαβούζ - στα ελ-ληνικά:

- Μάτση! Μάτση! Πιάστηκες στο κρη-σφύγετο. Καμιά πιθανότητα για να δραπετεύσεις δεν έχεις. Παραδώσου! Αμέσως μετά, καταθέτει στο δικαστή-ριο ο Γιαβούζ, ακούγεται μια βαριά φωνή που φαινόταν να βγαίνει από τα έγκατα της γης, κάτω απ' το δάπεδο, ν' απαντά στα ελ-ληνικά:

- Δεν παραδίδομαι!
Σίγουρα η φωνή εκείνη που καταπε-μπόταν από τα έγκατα της γης δεν ήταν η φωνή του Μάτση. Ήταν η φωνή της Γης μας - της Ελληνίδας μάνας τούτης Γης - π' αντι-μάχεται ασταμάτητα εδώ και 3.000 χρόνια τώρα με την ξενική κατοχική παρου-σία και τη στυγνή, τη βάρβαρη δεσπο-τεία της.

Ο Κυριάκος δίνει στους συντρόφους οδηγίες να κά-ψουνε τα έγγραφα. Ο καπνός αρχίζει να βγαίνει απ' τις χαραμάδες του κρησφύγετου και να γιομίζει το δωμάτιο. Στο κρησφύγετο ο Ανδρέας Σοφιόπουλος και ο Κώστας

Χριστοδούλου, οι δυο σύντροφοι, ζούνε με τον Μάτση λεπτό με λεπτό τις στερνές, δραματικές σκηνές της ηρωι-κής ζωής του. Στη σκέψη του Μάτση περνούν με ταχύτητα κινηματο-γραφική σπαράγ-ματα από στίχους του:

Είναι στιγμές που η σκέψη μου/ γορ-γές φτερούγες παίρνει/ και ξεπερνά τα διάσελα/ και ξεπερνά τους κά-μπους/και πιο κοντά με φέρνει/... στ' όμορφα και στ' αγ-γελικά/ του ηθι-κού παλάτια/ τα διαφεντέματα του νου/ και της βραδιάς τα πλάτια/...

Ο Κυριάκος Μάτση

Οι Άγγλοι φοβούνται τον καπνό κι αποτραβιούνται... Ξαφνικά, την ίδια στιγμή, το όπλο του Κυριάκου εκπυρ-σοκροτεί. Μα είναι, ευτυχώς, γυρισμένο στο πάτωμα του κρησφύγε-του.

Ο μεταφραστής αγωνιά και στη συνέ-χεια ξαναρωτάει.

- Πόσοι άντρες είστε κάτω;
- Τρεις! Έρχεται απ' το υπόγειο η φωνή του Κυριά-κου.
Κι ό Μάτση στρέφεται στους συντρό-φους.

- Το κρησφύγετο δε μας χωράει να κινηθούμε. Βγείτε σεις έξω κι εγώ θα σκεφτώ τι θα κάμω. Σας διατάζω! Φω-νάξει με συγκίνηση και προσθέτει. Η πατρίδα θα σας χρειαστεί! Και σκύ-βει μεσ' στο κατασκότεινο κρησφύ-γε-το και τους φιλάει. Καυτά τα δάκρυα βρέχουν τα πρόσω-πα.

- Εσύ δεν μας είπες τι θα κάμεις, ξαναρωτάνε με πνιγ-μένη φωνή οι σύντροφοι, μ' όλο που μαντεύουν τη συνέ-χθεια.

- Σας είπα πως την τελευταία φορά που συναντήθηκα με το συναγωνιστή και φίλο μου Γρηγόρη, σφίξαμε τα χέρια κι ευχηθήκαμε καλήν αντάμωση. Χρέος μου, τώρα, να πάω να τον βρω.

Με περιμένει! Και τώρα, σας διατά-ζω ξανά να βγείτε!

Μα οι Άγγλοι αδημονούν και το άγχος φαίνεται απ' τη ροή των ερωτήσεων:

- Πόσα όπλα έχετε μαζί σας;
Κι η φωνή απ' τα έγκατα της γης ακούγεται ξανά.

- Δυο.
- Έχετε βόμβες; Ξαναρωτάνε.
- Έχουμε!

- Βγείτε, ένας - ένας, άοπλοι και παρα-δοθείτε.

Η φωνή απ' το κρησφύγετο της γης ξανακούγεται.

- Δυο πρόσωπα έρχονται άοπλα. Μην τους πυροβολή-σετε!

Οι Άγγλοι όμως σπαργούνε να μάθουν τι θα κάμει ο ίδιος.

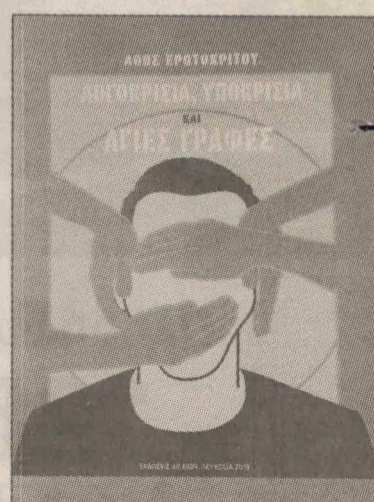
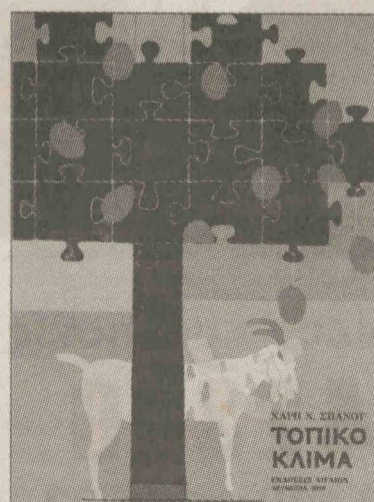
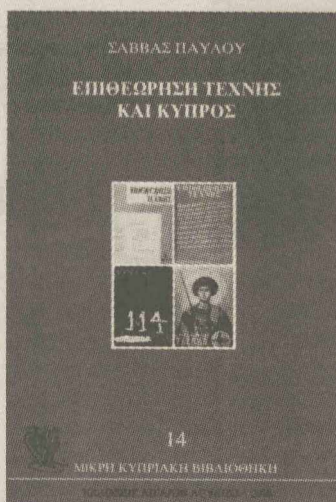
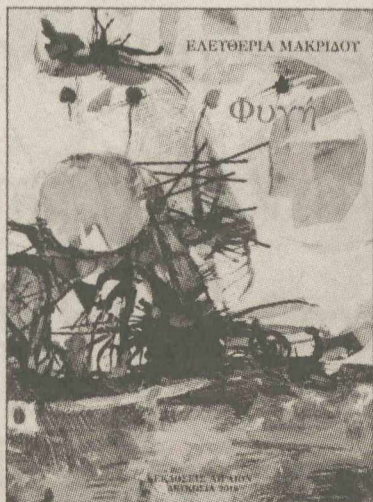
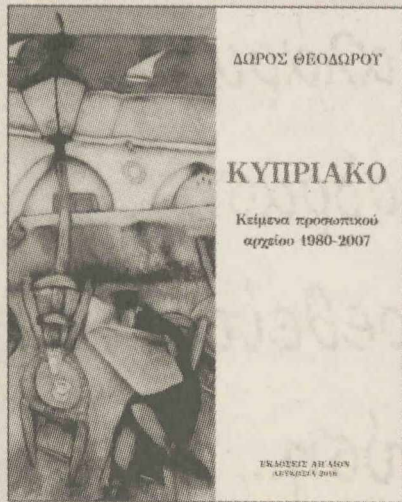
- Εσύ τι θα κάμεις;
Κι η φωνή απ' τα έγκατα της γης ξανα-κούγεται βαριά, αντρίκεια, υποβλητι-κή, λεωνίδεια.

- Αν θα βγω, θα βγω πυροβολώντας!
Αν δεν θέτε να πολεμήσετε, βγείτε απ' το δωμάτιο!

Δίνει, έτσι, το στίγμα του ήθους και της μεγαλοσύνης της καρδιάς. Λίγα δευτερόλεπτα πριν απ' τ' ολοκαύτωμα, πριν απ' τη χοϊκή έκλειψή του, ο ανθρωπισμός του ασύ-γκριτου ήρωα ξαναλειτουργεί. Ζητάει να σώσει τις ζωές των διωκτών του, γιατί θα βάλ-λονταν απ' τα πυρά του!...

Σε λίγα δευτερόλεπτα, ο θνητός αγω-νιστής κατανικώντας του θανάτου τη μοίρα, ανέκκλητα κατακτάει - με το κορμί του καταμελιζόμενο απ' τις χει-ροβομβίδες του δυ-νάστη - την ιστο-ρική αθανασία...

ΝΕΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΙΓΑΙΟΝ»

ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΛ. 99980574 - 99541221